ΙΔΡΥΤΗΣ: Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΕΛΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ ΑΡΙΘ. 14
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΚΑΡΥΤΣΗ ΑΡΙΘ. 3
ΕΤΟΣ 11ον ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 3.508 ΤΗΛ. 624 (Νέον)
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ «ΠΟΛΙΤΕΙΑ»

ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΤΡΙΤΗ 22 ΜΑΪΟΥ 1928

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ & ΑΓΓΕΛΙΩΝ ΩΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 350 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 300
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ
ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η ΚΡΙΣΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΤΑΙ ΤΗΣ

Ματαίως προσπαθοῦν πρωϊναὶ καὶ ἑσπεριναὶ Βενιζελικαὶ συνάδελφοι νὰ δώσουν ἠθικήν τινα βάσιν εἰς τὴν αἰφνιδίαν ἐπιδρομὴν τοῦ κ. 'Ελ. Βενιζέλου, ἥτις ἔρριψεν τὴν χώραν εἰς δεινὴν περιπέτειαν ἀπειλοῦσαν νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀναρχίαν.

Οὐδὲν στρατιωτικὸν κίνημα ἐπέκειτο· οὐδεὶς κίνδυνος ἠπείλει τὸ πολίτευμα· ὁ στρατὸς ἥσυχος πλέον καὶ καλῶς διοικούμενος εἶχεν ἐπιδοθῇ ἀπὸ πολλοῦ εἰς τὰ ἔργα του, σφοδρῶς διαμαρτυρόμενος ὁσάκις φῆμαι κακόβουλοι καὶ ἀξέσποτοι ἀπέδιδον αὐτῷ τάσεις ἀναμίξεώς του εἰς τὴν πολιτικήν. Αἱ φωνασκίαι δύο - τριῶν στρατιωτικῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ταραξιῶν καὶ ἐκτὸς ὑπηρεσίας εὑρισκομένων, οὐδεμίαν ἀνησυχίαν ἐδημιούργουν εἰς τοὺς γνωρίζοντας τὴν κατάστασιν. Ἄλλωστε καὶ οἱ ἀβλαβεῖς οὗτοι φωνασκοὶ ἐνεθαρρύνοντο ὑπὸ τῆς ὑπόπτου στάσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ κ. 'Ελ. Βενιζέλου, λέγοντος ὅτι τότε μόνον θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὴν πολιτικὴν ὅταν σοβαρῶς θὰ ἠπειλεῖτο ἔκρηξις στρατιωτικοῦ κινήματος. Ἦτο ἑπομένως φυσικὴ ἡ ἀνόσιος σκέψις των, τοῦ νὰ δώσουν τὴν ἐντύπωσιν ἐπικειμένης ἐκρήξεως κινήματος διὰ νὰ παράσχουν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον τὴν ἐπιζητουμένην ἀφορμὴν δῆθεν ἐπεμβάσεως. Ταῦτα πάντα οὐδενὸς τὴν προσοχὴν διελάνθανον. Οὐδὲ καὶ τὸ ὅτι οἱ ταραξίαι οὗτοι ἦσαν εἰς πλήρη ἀδυναμίαν νὰ ἀποτολμήσουν τι τὸ σοβαρὸν κατὰ τῆς τάξεως. Οὔτε ἄλλωστε καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀπόπειρα κινήματος ἐγένετο.

'Ο λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ κ. 'Ελ. Βενιζέλος ἐγέννησε τὴν δεινὴν ταύτην περιπλοκὴν εἶναι εἷς καὶ μόνος· ἐπεζήτησε ἀνεύθυνος αὐτὸς νὰ κηδεμονεύσῃ τὴν ὑπεύθυνον Κυβέρνησιν τῆς Χώρας καὶ νὰ τὴν καθοδηγήσῃ. Ὄχι διὰ συμβουλῶν καὶ γνωμῶν τὰς ὁποίας πᾶς πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρῃ, ἀλλὰ διὰ τῆς πιέσεως τῶν εἰς αὐτὸν προσκειμένων ὀπαδῶν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν δημιουργίαν ἀχαλινώτου δημοσιογραφικῆς πολεμικῆς, νὰ τὴν καθοδηγήσῃ τονίζομεν, εἰς πολιτικὰς πράξεις, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐξησφαλίζετο εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν λουτροθεραπείαν του, τὴν θερινὴν ἀνάπαυσίν του καὶ τὴν ἀναπόφευκτον ἰατρικὴν ἐξέτασιν, ἡ ἄνοδος αὐτοῦ κατὰ 'Οκτώβριον εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Πρόεδρος δὲ τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ κ. 'Ελ. Βενιζέλου θὰ ἐσήμαινε οὐχὶ δημοκρατικὸν ἀλλὰ προσωπικὸν πολίτευμα ἀνδρὸς καταπεπτωκότου ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν καὶ τῆς ἀσθενείας περιβαλλομένου ὑπὸ Αὐλῆς κολάκων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιρροὴ δι' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ Ἔθνους θὰ ἦτο ὀλεθρία.

'Αλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ὁ κ. 'Ελ. Βενιζέλος εἶχε πλήρεις τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς δυνάμεις του, δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται παρ' ὅλων ἐκείνων οἵτινες τὸν ἐξωθοῦν εἰς τοιαῦτα ὀλέθρια σφάλματα ὅτι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκπροσωπεῖ παρῳχημένην πλέον ἐποχὴν τὴν ὁποίαν δὲν θέλομεν νὰ κρίνωμεν, διότι τὴν κρίσιν ταύτην ἀφίνομεν εἰς τὴν ἱστορίαν, ἐπιθυμοῦντες νὰ λησμονήσωμεν τὰ μίση, τὰς ἀγρίας ἐσωτερικὰς διενέξεις, τὰ πάθη, ἅτινα ὑπῆρξαν ἓν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς περιόδου ἐκείνης.

Ὅταν, ἐκλειπόντων εἴτε ἐκ τοῦ βίου εἴτε ἐκ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ἐτείναμεν πρὸς ἀλλήλους τὰς χεῖρας καὶ ἐρρίψαμεν εἰς λήθην τὰ ὅσα μεταξύ μας συνέβησαν διὰ νὰ δημιουργήσωμεν νέον ἐθνικὸν βίον, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ὁμονοίας ἐπὶ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν πεποιθήσεων ἐπὶ τῆς συνεργασίας εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ γενικὰ τοῦ Ἔθνους συμφέροντα, εἴχομεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι μόνον οὕτω σταθερῶς πολιτευόμενοι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τὴν μεταπολεμικὴν Ἑλλάδα τὰ μέσα ὅπως ἐπουλώσῃ τὰς πληγάς τοῦ παρελθόντος καὶ δημιουργήσῃ νέαν ἐθνικὴν ἀκμήν.

Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔτυχε τῆς ἐπιδοκιμασίας ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν δύναται νὰ συμμετάσχῃ ὁ κ. 'Ελ. Βενιζέλος, ὁσονδήποτε καὶ ἂν θεωροῦν πολύτιμον τὴν συνδρομήν του ὅσοι ἐξακολουθοῦν πιστεύοντες εἰς αὐτόν. 'Αρκεῖ νὰ ρίψῃ τις ἓν βλέμμα εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐφημερίδας τῶν ἡμερῶν αὐτῶν διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ποίας ἀναρριπήσεις παθῶν ἐκ τῆς ἐκ νέου ἐμφανίσεως τοῦ **ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ** εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνήν.

Ποία θὰ εἶναι ἡ ἔκβασις τῆς κρίσεως τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησε ἡ ἔλλειψις συναισθήσεως τῆς πραγματικότητος παρὰ τῷ κ. 'Ελ. Βενιζέλῳ, δὲν δυνάμεθα ἀκόμη νὰ προΐδωμεν. Τὸ κόμμα τῶν 'Ελευθεροφρόνων ἔχει χαράξει ἀπὸ πολλοῦ σαφῶς τὴν πολιτικήν του, τὴν ὁποίαν καὶ θὰ συνεχίσῃ ἀπαρεγκλίτως. Διὰ τὸ κόμμα τῶν 'Ελευθεροφρόνων δισταγμοὶ δὲν ὑπάρχουσι.

'Αλλὰ ποίαν στάσιν θὰ τηρήσῃ κατὰ τὴν αὐριανὴν σύσκεψίν του τὸ κόμμα τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων; 'Ο ἀρχηγὸς αὐτοῦ κ. Γεωργ. Καφαντάρης ὡς ἐδηλώθη διὰ τοῦ Τύπου θεωρεῖ καθῆκον του νὰ χειραφετηθῇ ὁριστικῶς ἀπὸ τὸν κ. Βενιζέλον καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἰδίαν πολιτικὴν ὀντότητα, σύμφωνον ἄλλωστε καὶ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου τῆς 'Ελλάδος. Θὰ παραιτηθῇ τῆς 'Αρχηγίας τοῦ κόμματος τούτου καὶ θὰ ἀφίσῃ τὰ μέλη αὐτοῦ ἐλεύθερα νὰ καθορίσουν σύμφωνα μὲ τὴν συνείδησίν των τὴν στάσιν των. Καὶ τότε γεννᾶται φυσικῶς τὸ ἐρώτημα τί θὰ πράξωσι τὰ μέλη τοῦ κόμματος τούτου, ἢ τοὐλάχιστον ἡ πλειονότης αὐτῶν; Θὰ ἔχωσι τὸ θάρρος ν' ἀντιμετωπίσωσι ἀνεπηρεάστως τὴν κατάστασιν, καὶ ἀφίνοντα κατὰ μέρος αἰσθηματικότητας τοῦ παρελθόντος καὶ ἂν εἶναι αὐτὰ σεβασταὶ δι' αὐτοὺς νὰ συσπειρωθῶσι περὶ τὸν κ. Καφαντάρην καὶ νὰ ἀποβλέψωσι εἰς τὰ πραγματικὰ καὶ μόνον συμφέροντα τῆς Χώρας;

Ὅσον καὶ ἂν εἶναι δικαίωμα παντὸς πολίτου νὰ κρίνῃ περὶ τῶν πράξεων τῶν ἑτέρων πολιτικῶν κομμάτων, δὲν θὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτοῦ ἡμεῖς σήμερον. Διότι συμβουλαὶ ἡμῶν καὶ γνῶμαι ὅσον καὶ ἂν εἶναι εἰλικρινεῖς, ὅσον καὶ ἂν ἀποβλέπουν εἰς γενικὰ τοῦ Ἔθνους συμφέροντα θὰ ἠδύναντο εὐκόλως εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν νὰ παρεξηγηθοῦν. 'Αλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποσιωπήσωμεν τὴν ἐπίδρασιν τὴν ὁποίαν θὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἐξελίξεως ἡ στάσις τῶν ὀπαδῶν τοῦ κόμματος τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων.

Πάντως ἡμεῖς εἴτε ἐν τῇ συμπολιτεύσει, εἴτε ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει εὑρισκόμενοι θὰ συνεχίσωμεν τὴν πολιτικήν μας πορείαν, ἡ ὁποία ἀπέδωκε καλοὺς καρποὺς διὰ τὴν Χώραν, πορείαν ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὴν ἀναρρίπισιν τῶν ἐμφυλίων διενέξεων τὰς ὁποίας ἀσφαλῶς θὰ ἀναβιώσῃ ἡ ἀνάμιξις τοῦ κ. 'Ελ. Βενιζέλου εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς Χώρας. Εἰς τὸν ἀγῶνα μας τοῦτον εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἔχωμεν τὴν ὑποστήριξιν παντὸς πολίτου ὅστις θεωρεῖ τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην καὶ ὁμαλότητα ὡς τὴν βάσιν τοῦ 'Εθνικοῦ μεγαλείου τῆς 'Ελλάδος.

ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΠΑΡΑΙΤΕΙΤΑΙ
ΔΙΑ ΝΑ ΛΥΣΗ ΟΡΙΣΤΙΚΩΣ ΤΗΝ ΚΡΙΣΙΝ

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΦΡΟΝΕΣ ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟ ΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ

Η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ - ΜΕΤΑΞΑ

Καθ' ἃ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ἐκ θετικῆς πηγῆς, ἡ διὰ σήμερον ὁρισθεῖσα σύσκεψις τοῦ κ. Καφαντάρη μετὰ τῶν βουλευτῶν τοῦ κόμματος τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων ἀνεβλήθη διὰ τὴν μεσημβρίαν αὔριον. Ἡ παραίτησις ὡς ἐκ τούτου τοῦ κ. Καφαντάρη ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ συνεπῶς ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν πρόκειται ν' ἀγγελθῇ εἰς τὴν Βουλὴν εἰμὴ κατὰ τὴν αὐριανὴν αὐτῆς συνεδρίασιν, ἥτις καὶ θὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας της μέχρι τῆς διευθετήσεως τῆς κυβερνητικῆς κρίσεως.

Κατὰ νυκτερινὰς πληροφορίας ἀπολύτως ἐξηκριβωμένης πηγῆς, αἱ προσπάθειαι τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς σχηματισμὸν ὑπὸ τοῦ ἰδίου Κυβερνήσεως ναυαγοῦν, κατόπιν τοῦ γενικοῦ συνασπισμοῦ ὅλων τῶν κομμάτων, ἐκτὸς ὡρισμένων βενιζελικῶν βουλευτῶν, ὅπως καταψηφίσουν Κυβέρνησιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Βενιζέλου, ἅμα τῇ ἐμφανίσει της εἰς τὴν Βουλήν.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ - ΜΕΤΑΞΑ

'Ο ἀρχηγὸς τῶν 'Ελευθεροφρόνων, ἀνελθὼν χθὲς τὴν ἑσπέραν εἰς Κηφισίαν, συνωμίλησε διὰ μακρῶν μετὰ τοῦ κ. Καφαντάρη. Ἡ συνομιλία, κατὰ τὰς πληροφορίας μας, περιεστράφη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως, ὡς ἐδημιουργήθη αὕτη μετὰ τὰ τελευταῖα γεγονότα.

ΔΕΝ ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΦΡΟΝΕΣ

'Επειδὴ ἐγράφησαν διάφοροι πληροφορίαι σχετικῶς μὲ τὴν στάσιν τῶν 'Ελευθεροφρόνων, ἐξ ὑπευθύνου πηγῆς ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς

«Τὸ κόμμα τῶν 'Ελευθεροφρόνων ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ μετάσχῃ εἰς Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία θὰ ἐδέχετο ἐπηρεασμούς, εἴτε ἐμμέσως, εἴτε ἀμέσως, ἐκ μέρους τοῦ κ. Βενιζέλου, εἴτε παρ' ἑτέρου οἱουδήποτε ἀνευθύνου παράγοντος.»

ΤΟ ΦΙΛΜ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΥ

ΤΑ ΜΑΓΙΑ

Μερικοὶ ἄνθρωποι, μεταχειριζόμενοι τὴν ἄχρηστον λογικήν, προσεπάθησαν νὰ πείσουν τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν διὰ μαγικῆς ἐπεμβάσεως ἀνάβλεψιν μιᾶς τυφλῆς, ὅτι οἱ ἰσχυρισμοί των προσκρούουν εἰς τοὺς στοιχειώδεις νόμους τῆς φύσεως. Πῶς ἦτο δυνατὸν τὸ σαπούνι καὶ τὰ χαρτιὰ ποῦ ἐθρυλλεῖτο ὅτι εἶχαν ριφθῇ ὡς μάγια ἀπὸ μηνῶν μαζὺ μὲ ἄλλα ἀντικείμενα σ' ἕνα πηγάδι νὰ ἀνασυρθοῦν προχθὲς ἄνεπαφα σὰν νὰ ἐρρίφθησαν μόλις ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἐνῷ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν παραμονὴ στὸ νερὸ ἔφθανε διὰ νὰ τὰ διαλύσῃ;

Ἄλλοι ἐπεχείρησαν νὰ δώσουν ἐξήγησιν ὑστερισμοῦ εἰς τὴν τύφλωσιν τῆς γυναικὸς καὶ ἑπομένως εὗρηκαν ὅτι ἡ ἀνάβλεψίς της ὠφείλετο εἰς ὑποβολήν, ὡσὰν αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐξηγήσεις νὰ φθάνουν διὰ νὰ διαλύσουν τὴν θρησκευτικὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰ μάγια ποῦ ἐξακολουθεῖ νὰ κυβερνᾷ τὴν ζωὴν πλήθους ἀνθρώπων ὅπως κατὰ τὸν λαμπρὸν μεσαίωνα εἰς πεῖσμα τῆς ἀνωφελοῦς ἐπιστήμης.

Οἱ πιστεύοντες εἰς τὰ μάγια δὲν τὰ τρῶνε αὐτά. Δὲν εἶναι τόσον ἀφελεῖς, ὥστε νὰ παραπλανηθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀπίστους τῆς ἐπιστήμης. Μὲ τὸ νὰ θέλουν οἱ ἄλλοι νὰ τοὺς ἀποδείξουν, ὅτι πιστεύουν εἰς τὸ τερατῶδες, εἶναι σὰν νὰ προσπαθοῦν νὰ πείσουν τοὺς μεθύσους νὰ μὴ πίνουν γιατὶ μὲ τὸ κρασὶ μεθάει κανείς. Τὸ ξέρουν οἱ ἄνθρωποι. Καὶ αὐτὸ τὸ τερατῶδες ἴσα ἴσα τοὺς χρειάζεται. Ἡ ἐπιστήμη παρέχει πεζὰς ἐξηγήσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐπεμβάσεών της δὲν εἶναι πάντοτε εὐνοϊκά. Ἡ λογικὴ ἐξ ἄλλου διὰ τὴν ἔκβασιν διαφόρων ὑποθέσεων δὲν φθάνει πάντοτε εἰς συμπεράσματα εὐχάριστα. Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀνάγκην αἰσιοδοξίας. Εἶναι πάντοτε δυσάρεστον νὰ πιστεύῃ κανείς, ὅτι μιὰ δουλειὰ εἶναι τελειωτικῶς χαμένη. Καταφεύγουν λοιπὸν στὰ μάγια, τὰ ὁποῖα καὶ τὴν λογικὴν ἀχρηστεύουν καὶ τοὺς νόμους τῆς φύσεως καταργοῦν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην θέλησιν δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν. Μιὰ γυναῖκα ποῦ δὲν κάνει παιδιὰ παραδείγματος χάριν ἀνέχῃ ἀπελπισθῇ ἀπὸ ὅλας ἐπιστημονικὰς γνωματεύσεις, καταφεύγει εἰς τὴν μάγισσαν ποῦ δὲν τὴν ἀπελπίζει ποτέ. Ἐπίσης μιὰ νέα ποῦ ζητεῖ ἐπιμόνως τὸν γαμβρὸν ποῦ δὲν φαίνεται νὰ ἔρχεται ἀπὸ κανένα δρόμον, καταφεύγει εἰς τὰ μάγια. Μιὰ ἡρωϊκὴ πεθερὰ ποῦ βλέπει νὰ θριαμβεύῃ εἰς πεῖσμά της, ἡ σαγήνη τῆς νύφης της ἐπὶ τοῦ υἱοῦ της, ἀναθέτει τὴν ὑπόθεσίν της στὴ μάγισσα. Αὐτὲς ἡ γυναῖκες ποῦ διὰ τῆς ἐπικοινωνίας των μὲ τὰς ὑποῦ διὰ τῆς ἐπικοινωνίας των μὲ τὰς ὑχουν ἀποκτήσει ἕνα εἶδος παντοδυναμίας, δὲν ἀπελπίζουν κανένα καὶ κυρίως καμμίαν. Διότι κατὰ προτίμησιν ἡ πελατεία των ἀποτελεῖται ἀπὸ γυναῖκας. Καὶ μάλιστα γυναῖκας ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Μπροστὰ στὰ σπίτια τῶν μαγισσῶν καὶ τῶν μάγων τῶν 'Αθηνῶν—τὸ ἐπάγγελμα τὸ περιλαμβάνον ἄλλοτε μόνον θηλυκὰ μέλη, ἐξειλίχθη καὶ εὑρίσκεται εἰς τόσον θαλερὰν ἀκμήν, ὥστε ἐξασκεῖται καὶ ἀπὸ ἄνδρας—σταθμεύουν κάθε μέρα πλῆθος αὐτοκίνητα καὶ πολλάκις ἰδιωτικὰ μεταφέροντα τὰ πλήθη τῶν γυναικῶν ποῦ ζητοῦν νὰ τελειώσουν κάθε εἴδους ὑπόθεσιν μὲ τὰ μάγια. Μόνον ὅτι γιὰ νὰ ἐπιτύχουν αὐτὸ ποῦ ζητοῦν διὰ τοῦ ὑπερφυοῦς πληρώνουν πολὺ ἀκριβά. Αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι καθόλου παράλογον. Ὅταν κανεὶς θέλῃ τὸ ἀδύνατον καὶ τοῦ τὸ ὑπόσχονται εἶναι ὀρθὸν νὰ πληρώνῃ.

'Αλλὰ θὰ ἦτο ἐπίσης ὀρθὸν ἐφ' ὅσον τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸ Κράτος ὅπως κάθε ἄλλο, ἀφοῦ ἐξασκεῖται ἐλευθέρως, νὰ τοῦ ἐπιβληθῇ φόρος ὄχι μόνον ἐπιτηδεύματος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κερδῶν. Τὸ δημόσιον ταμεῖον θὰ εἰσέπραττε πάρα πολλά. Εἶναι ἀνυπολόγιστα τὰ ποσὰ ποῦ καταπίνουν τὰ νωδὰ στόματα τῶν μαγισσῶν τῶν 'Αθηνῶν ἐκ μέρους τῶν ἀπογυμνουμένων πελατῶν των.

Δ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΖΩΗΝ

ΣΠΟΡ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Χάρις εἰς τὰ σπὸρ καὶ τὰ παιγνίδια ἡ ἀεργία παρατείνεται ἐπ' ἄπειρον.-Περίεργος ἡ ψυχολογία τῶν Ἄγγλων ἐργατῶν.

Ἐντυπώσεις τοῦ κ. HENRY DE KORAB

Οἱ Ἄγγλοι δὲν εἶναι φαιδροί, ἀλλὰ τοὺς ἀρέσει νὰ διασκεδάζουν. Καὶ πράττουν αὐτὸ μὲ σοβαρότητα, ὡσὰν νὰ πρόκειται περὶ ἐργασίας. Τοῦτο ἀναμφιβόλως εἶναι εἷς λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον εἰμποροῦν νὰ ζοῦν χωρὶς νὰ ἐργάζωνται.

Πρωτοῦ καταλήξω εἰς τὴν διαπίστωσιν αὐτήν, εἶχον περιέλθῃ εἰς ἀμηχανίαν. Ἐσκέφθην πολύ. Δὲν ἠμποροῦσα νὰ φαντασθῶ τὴν ζωὴν ἑνὸς ἀέργου οὐδὲν πράττοντος ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἀπὸ ἑπτὰ ἐτῶν.

Στενοχωρηθεὶς ἀπὸ τὸ ἐρώτημα αὐτό, τὸ ἔθεσα ὀρθὰ κοφτά. Ἐφαίνετο γελοῖον. Μοῦ ἀπήντησαν μὲ ἔκπληξιν:

—Ὅταν κανεὶς δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζεται, δὲν ἐργάζεται.

Ἐπέμεινα καὶ καθώρισα σαφέστερον τὴν ἄποψίν μου.

—Οἱ ἄεργοί σας βεβαίως δὲν ἀποθνήσκουν τῆς πείνης καὶ ἐξ ἄλλου ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔχουν καμμίαν διάθεσιν πρὸς ἐπανάστασιν. 'Αλλ' εἴπατέ μου, πῶς δύο ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἠμποροῦν νὰ ζοῦν χωρὶς οὐδὲν νὰ πράττουν ἐπὶ ἑβδομάδας, μῆνας, ἔτη; Ἡ ἀνεργία αὕτη δὲν εἶναι μέγας κίνδυνος; Δὲν βλέπετε ἐν αὐτῇ μίαν ἀπειλὴν τοῦ νὰ χάσῃ τὸ ἔθνος τὴν ἠθικήν του;

—Διατί; μὲ ἠρώτησεν ἔκπληκτος ὁ κ. Γκίλτζ, γραμματεὺς τοῦ ἐργατικοῦ κόμματος. Δὲν εἴχατε λοιπὸν ποτὲ ἀνέργους εἰς τὴν Γαλλίαν;

—Βεβαίως, ἀλλὰ τοῦτο δὲν διήρκεσε πολύ. Παρ' ἡμῖν ἐκεῖνος ποῦ δὲν ἐργάζεται κρίνεται διαφορετικὰ ἀπὸ σᾶς. Δὲν ἐργάζεται, θὰ εἴπῃ ἐν πρώτοις μὲ κάποιον οἶκτον ἡ θυρωρὸς μιᾶς ἐργατικῆς συνοικίας τῶν Παρισίων. Ἔπειτα ἐντὸς ἓξ μηνῶν ὁ οἶκτος αὐτὸς θὰ μετατραπῇ εἰς δυσπιστίαν. Μετὰ ἓν ἔτος ὁ ἄνθρωπός μας θὰ ἔχῃ εἰς τοὺς γείτονας καὶ τοὺς ἐμπόρους τὴν ἐκτίμησιν, τῆς ὁποίας ἀπολαμβάνουν γενικῶς οἱ ἀλκοολικοί. Καὶ ἂν ποτε ἡ σύζυγός του, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὸν μισθόν της καὶ τὰ παιδιά της τοὺς ἀποστείλῃ μερικὰς σφαίρας περιστρόφου, θὰ ἀθωωθῇ πανηγυρικῶς...

—'Αλήθεια... Λοιπὸν αὐτὰ δὲν συμβαίνουν καθόλου εἰς ἡμᾶς.

'Εξαπάνησα πολὺν χρόνον διὰ νὰ ἐννοήσω ὅτι ἡ ὀκνηρία εἰς τὴν 'Αγγλίαν εἶναι ἓνα πρᾶγμα ποῦ τὸ ὁμολογοῦν καὶ τοῦτο διότι ὅλοι οἱ Ἄγγλοι, φυσικὰ δὲ καὶ οἱ ἐργάται, εἶναι φίλαθλοι. Ἰδοὺ ἕνα πρᾶγμα ποῦ δὲν πρέπει νὰ παραβλέπῃ κανείς, ἂν θέλῃ νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ἐκπληκτικὸν φαινόμενον τῆς χρονίας καὶ ἴσως ἀθεραπεύτου αὐτῆς ἀνεργίας. 'Αλλὰ πρέπει νὰ ἐννοήσῃ τις τὰ σπὸρ ἐν τῇ ἀκριβεστάτῃ των σημασίᾳ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ παιγνίδι καὶ ἡ διασκέδασις ἔχει καταστῇ ἐδῶ μία ἐνασχόλησις, ὅπως οἱαδήποτε ἄλλη ἐργασία.

Νομίζω, ὅτι διὰ νὰ κρίνωμεν τὴν μανταλιτὲ αὐτὴν πρέπει νὰ ἀναχθῶμεν εἰς τὰ παιδικά μας χρόνια.

—Ἰδού, μοῦ εἶπε μιὰ φορὰ γελῶν ὁ κ. Μάϊτον, πράκτωρ μεταλλείων τῆς κοιλάδος τοῦ Ρόντε. Δὲν εἴχετε εἰς τὴν ζωήν σας ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποίας οὐδὲν σᾶς ἔπληττε καὶ ἦσθε εὐτυχεῖς;

Προφανῶς, εἰς ἡλικίαν 12 ἐτῶν, ὅλοι ἐγνωρίσαμεν τὰς διακοπὰς τὰς ὁποίας ἐπεθυμήσαμεν νὰ εἶνε αἰώνιοι, ὁπότε τὰ παιγνίδια ἔδιδαν καὶ ἔπαιρναν.

Εἰς τὴν 'Αγγλίαν ἡ ἀντίληψις αὕτη τῆς ζωῆς δὲν συνεπάγεται ὅριον ἡλικίας. Οἱ ἐργάται εἶνε παιδιά, ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, παιδιὰ παίρνοντας εἰς τὰ σοβαρὰ ἕνα παιγνίδι καὶ διερχόμενοι κακὴν νύκτα λόγῳ ἑνὸς κακοῦ παιγνιδίου τέννις.

Ὄχι ψωμί, ἀλλὰ παιγνίδια, μοῦ εἶπεν ὁ κ. ΜΑΙΤΟΝ. Τὸ ὄχι ψωμὶ εἶναι ἴσως ὑπερβολικόν, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ παιγνίδια, εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ Ἄγγλοι τῆς Οὐαλλίας ἠμποροῦν νὰ ἐπιδίδωνται ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας.

—Ἰδοὺ τὸ τερέν μας διὰ τὸ κρίκετ, μοῦ ἐξήγησεν ὁ ὁδηγός μου, καὶ ἠγοράσαμεν αὐτὸν τὸν στίβον διὰ τὸ ράγκμπυ, τὸ μεγάλο αὐτὸ κόκκινο σπίτι ποῦ βλέπετε ἐκεῖ κάτω ἠγοράσθη πρὸ ἑνὸς μηνός. Εἶναι διὰ τὸ βράδυ. Περιέχει μπιλλιάρδα, μπόουλιν, αἴθουσαν χοροῦ καὶ μηχανήματα τελειοποιημένα ραδιό...

—'Αλλὰ πόθεν προέρχονται τὰ χρήματα;

—Δὲν ξεύρετε; Μιὰ πέννα κατὰ τόννον ἀνθράκων καταβάλλεται διὰ τὴν ἀναψυχὴν τῶν ἀνθρακωρύχων. Ἔχει ψηφισθῇ ἀπὸ τὴν Βουλήν.

—'Αλλὰ δὲν ἀπεφασίσατε ποτὲ νὰ χρησιμοποιήσετε τὰ ποσὰ εἰς μᾶλλον ἐπειγούσας ἀνάγκας; κυρίως εἰς μίαν χώραν ἡ ὁποία ἔχει προσβληθῇ ἀπὸ ἀνεργίαν...

—Ὁ κ. ΜΑΙΤΟΝ μὲ ἐκύτταξε μὲ κατάπληξιν:

—Ποῖαι εἶναι αἱ περισσότερον ἐπείγουσαι ἀνάγκαι;

Ἐζήτησα συγγνώμην. Εἶχα σκεφθῆ τὴν βοήθειαν τῶν ἀσθενῶν, τὰ χειμερινὰ ἐνδύματα διὰ τὰ παιδιά...

—'Αλλ' ἂν καὶ κανεὶς ἐτόλμα νὰ θίξῃ καὶ μίαν πένναν ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τῆς ἀναψυχῆς, θὰ ἐσαρώνετο ἀμέσως. Δὲν ἐννοεῖτε ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν;

Τὸ ἠννόησα, τὸ ἠννόησα, περνῶντας τὴν ἑπομένην εἰς τὸ Κάρδιφ, εἰς ἕνα μὰτς ράγκμπυ. Τὸ μὰτς αὐτὸ εἶχεν ἑλκύσῃ 40 χιλιάδας ἀέργους. Μερικοὶ ἦσαν κατασκονισμένοι. Μὴ ἔχοντες χρήματα νὰ ταξειδεύσουν εἶχον ἔλθῃ πεζῇ, δαπανήσαντες δύο ἡμέρας, διὰ νὰ μὴ χάσουν τὸ θέαμα.

Ἡ τέχνη τοῦ σκοτώνειν τὴν ὥραν ἔχει φθάσῃ εἰς τὴν 'Αγγλίαν εἰς βαθμὸν τελειότητος καὶ εἶναι εἷς τῶν λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀνεργία παρατείνεται ἐν μέσῳ εἰρηνικῆς ἀτμοσφαίρας.

Ἐλλείψει βιαίων παιγνιδίων, ἕνα ὀργανέττον ἠμπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ πλήθη αὐτὰ καὶ νὰ τοὺς παράσχῃ τὴν ἀπατηλὴν ἰδέαν μιᾶς ἐντόνου ζωῆς.

Εἰς τὸ Λονδῖνον, τὴν πρωΐαν, οἱ ἄεργοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν τίποτε τὸ καλλίτερον νὰ κάμουν, πηγαίνουν καθ' ὁμάδας εἰς τὸ πάρκον τοῦ Σαὶν-Τζαίημς καὶ παρακολουθοῦν τὴν ἀλλαγὴν τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς.

'Αναμφιβόλως δοκιμάζουν κάποιαν εὐχαρίστησιν νὰ διέρχωνται πρὸ τῶν μεγαλοσώμων θυρωρῶν μὲ τὰ πολλὰ μετάλλια, οἱ ὁποῖοι κανονίζουν τὴν κυκλοφορίαν καὶ ἐμποδίζουν τὴν προσέγγισιν εἰς τοὺς βασιλικοὺς κήπους ἐμπορικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἄλλων ποῦ δὲν σχετίζονται μὲ τὸ παιγνίδι, μὲ τὴν πολυτέλειαν, μὲ τὰ σπόρτ. Καὶ αὐτοί, καίτοι ἀξύριστοι καὶ μὲ τσαλακωμένο τὸ κολλάρο, πρέπει νὰ ἐκλαμβάνωνται ὡς φίλαθλοι, ἐφ' ὅσον δὲν διασχίζουν τὸ πάρκον ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ ἀποκλειστικῶς ὅπως διασκεδάσουν.

Προσεκτικά, φιλησύχως παρακολουθοῦν τὴν ἀλλαγὴν τῆς φρουρᾶς καὶ ὅταν τελειώσῃ ἐπιστρέφουν μὲ τὸ βραδὺ καὶ ἀσφαλὲς βάδισμα τοῦ ἐργάτου, ὁ ὁποῖος ἐχρησιμοποίησε καλῶς τὴν ἡμέραν του. Εἶναι ἕτοιμος νὰ ἐπαναρχίσῃ τὴν ἑπομένην χωρὶς νὰ βιάζεται ἐξ ἀνάγκης νὰ κάμῃ κάτι χρήσιμον.

Διασκεδάζουν καλὰ καὶ αὐτὸ τοὺς ἀρκεῖ.

HENRY DE KORAB

ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

'Ο κ. Στρέτζεμαν ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς χθεσινὰς τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἐξῆλθε νικητὴς τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος τῆς Κυριακῆς.

ΩΡΑΙΕΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

ΦΙΛΙΑΤΡΑ ΚΑΙ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ

Δὲν μπορεῖ, πιστεύω, νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία γιὰ τὶς εὐχάριστες ἐντυπώσεις τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἀπὸ τὶς φυσικὲς ὀμορφιὲς τῆς συμπαθοῦς κωμοπόλεως τῆς Τριφυλλίας ποῦ ἐπεσκέφθη προχθὲς διὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ λαμπροῦ Σχολικοῦ κτιρίου. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ μάλιστα μὲ τὰ ἀνθισμένα τριγύρω τοπεῖα, μὲ τὴν ἀσημοπράσινη στεργιανὴ θάλασσα τῶν σταφιδαμπέλων ποῦ ἁπλώνονται παντοῦ, στοὺς κάμπους ἐκεῖ καὶ στὶς πλαγιὲς μὲ τὰ πυκνόφυλλα δάση τῶν ὀπωροφόρων δένδρων καὶ πάρα πέρα δυτικὰ μὲ τὴ γαλανὴ ἀπεραντωσύνη τοῦ 'Ιονίου πελάγους, ἡ περιοχὴ τῶν Φιλιατρῶν ἀποτελεῖ ἕνα πίνακα σπανίας συνθέσεως ποῦ δύσκολα βρίσκει ἐμπρός του κανεὶς ταξειδεύοντας σὲ κάμπους ἢ σὲ μουσεῖα. Μὰ καὶ ἡ κωμόπολις τῶν Φιλιατρῶν ἐσωτερικῶς δὲν ὑστερεῖ. Ἦτο ἄλλοτε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ εὐτυχισμένες κωμοπόλεις τῶν σταφιδοφόρων μερῶν τῆς Πελοποννήσου. Καὶ οἱ κάτοικοι κατατρώγοντες περιουσίες γιὰ τὴν πολιτικήν, θυσιάζοντες συχνάτσες διὰ τὰ ὠδικὰ θηλυκὰ τῶν Καφεσαμὰν καὶ ἀνάβοντες καμμιὰ φορὰ καὶ τὰ τσιγάρα τους μὲ κατοστάρικα δὲν παρέλειπαν ὅμως νὰ δεικνύουν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως. Ἔτσι τὰ Φιλιατρὰ ἔχουν πολλὰς καλὰς οἰκοδομὰς — εὐτυχισάντων ἄλλοτε σταφιδοκτημόνων — ὡραῖες ἐκκλησίες, πολὺ καλὴν ρυμοτομίαν, σπουδαῖον ὑδραγωγεῖον, φωτισμὸν καὶ μίαν ὡραίαν καὶ εὐρυχωροτάτην πλατεῖαν ἡ ὁποία φέρει τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς 'Ελλάδος καὶ ἡ ὁποία καὶ σήμερα δὲν ἔχει τίποτε νὰ ζηλέψῃ ἀπὸ τὴν φτιασιδωμένην — συνεπέστατα πρὸς τὸ ὄνομά της — πλατεῖαν 'Αγάμων τοῦ κ. Πάτση, καὶ τελευταίως καὶ τὸ πελώριον σχολικὸν κτίριον τὸ ὁποῖον ἐγκαινίασε προχθὲς ὁ κ. Νικολούδης, προερχόμενον ἀπὸ δωρεὰς τῶν ἐν 'Αμερικῇ Φιλιατρινῶν. Μόνον σιδηροδρομικὴν συγκοινωνίαν δὲν ἔχει ἡ περιοχὴ ἐκείνη δυστυχῶς πρὸς ζημίαν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διαδόσεως τῶν ποικίλων προϊόντων της.

'Αλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι τριγύρω κωμοπόλεις ἡμιλλῶντο εἰς τὸν καιρὸν τῆς εὐτυχίας ποιὰ νὰ παρουσιάσῃ περισσότερα ἔργα προόδου. Καὶ ἀφοῦ ἔφαγαν τὴν Κυπαρισσίαν κηρυχθεῖσαν εἰς τιμητικὴν στασιμότητα, ἐκράτησαν τὸν ἐκπολιτιστικὸν ἀνταγωνισμὸν μεταξύ των: τὰ Φιλιατρὰ καὶ οἱ Γαργαλιάνοι. Καὶ παραλλήλως πρὸς τὰ ἔργα ἤρχοντο — κατὰ σχῆμα πρωθύστερον — οἱ λόγοι, τὰ ἀνέκδοτα, οἱ θρῦλοι, τὰ φανταστικὰ ἐπεισόδια μὲ τὰ ὁποῖα ἐζητοῦσαν νὰ χαρακτηρίσουν, ταπεινωτικῶς ἀλλήλους οἱ φιλοπρόοδοι τότε, ἀλλὰ πάντοτε φιλέριδες γείτονες τῶν δύο ὡραίων κωμοπόλεων. Τὸ ἴδιο σὰν τὶς κακὲς συμπεθέρες.

'Επικαίρως μοῦ ἔρχεται εἰς τὴν μνήμην ἕνα ἀνέκδοτον — ἀπὸ τὰ πλέον χαρακτηριστικὰ — ποῦ μοῦ διηγήθησαν κάποτε οἱ Φιλιατρινοὶ εἰς βάρος τῶν Γαργαλιανιωτῶν, ποῦ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τοῦ κλασσικοῦ 'Αβδηριτισμοῦ.

Πρὸ δύο ἐτῶν ἐπάνω-κάτω, ἔχων τὴν ἀνταπόκρισιν μιᾶς ἐφημερίδος τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶχα κάμει ἕνα μικρὸ δημοσιογραφικὸ ταξεῖδι εἰς τὴν Τριφυλίαν.

Ἕνα ἀπόγευμα ποῦ ἔκανα περίπατο εἰς τὴν ὡραίαν καὶ εὐρύχωρον πλατεῖαν τῶν Φιλιατρῶν παρετήρησα ὅτι ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ καλλιτεχνικὸ μετάλλινο συντριβάνι της—πολυσύνθετο ἀπὸ ἐξωτικὰ πράσινα χρωματισμένα μαντεμένια φύλλα στὴ βάσι καὶ ἀπὸ πάνω μὲ κρουνοὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους τρέχει ἄφθονο νερό, σὰν ἀπὸ ἀρτεσιανὸ — ἦταν σπασμένο καὶ ἔλειπε!

—Τί κρῖμα! Νὰ τὸ ἔχουν τάχα σπάσει τὰ παιδιὰ μὲ καμμιὰ μεγάλη πέτρα; 'Ερώτησα κάπως ἐπιτιμητικὰ δυό—τρεῖς Φιλιατρινοὺς ποῦ εἴμεθα μαζέ.

'Εχαμογέλασαν μὲ τὴν ἐρώτησί μου καὶ ἔσπευσαν νὰ μὲ πληροφορήσουν!

—Αὐτὸ τὸ κομμάτι ποῦ λείπει ἔχει τὴν ἱστορία. Ἅμα ἐκτίσαμε τὸ ὡραῖο αὐτὸ συντριβάνι εἰς τὴν πλατεῖαν μας, οἱ Γαργαλιανιῶτες οἱ ὁποῖοι τὸ ἐνόμισαν γιὰ παράδοξο φυτὸ — καθὼς ἦταν χρωματισμένο καὶ πράσινο! ἐζήλεψαν καὶ μιὰ νύχτα ἦλθαν μὲ τὰ τσεκούρια καὶ ἔκοψαν ἕνα παρακλάδι — αὐτὸ τὸ κομμάτι ποῦ λείπει — γιὰ νὰ τὸ φυτέψουν στὴ δική τους πλατεῖα!

—Πῶς ;;;...

—Βέβαια, βέβαια. Εἶναι γεγονός!...

'Αλλὰ καὶ οἱ Γαργαλιανιῶτες ἀνταποδίδοντες τὰ ἴσα διηγοῦνται ὅτι οἱ Φιλιατρινοὶ ἔδεσαν κάποτε μὲ σχοινιὰ τὴν γειτονική τους νῆσον Πρώτην γιὰ νὰ τὴν τραβήξουν εἰς τὴν περιοχήν τους!

ΔΗΜ. ΔΑΜΠΙΚΗΣ

ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΑΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Τὰ βαθύτερα αἴτια τῆς κακοδαιμονίας τοῦ θεάτρου καὶ τῶν ἠθοποιῶν.-Μετὰ τὸν ἐπιχειρηματίαν ὁ καλλιτέχνης.- Τί πρέπει νὰ εἶναι καὶ τί εἶναι.-Μερικαὶ παρατηρήσεις καὶ ἀλήθειαι.

Σειρὰ ἄρθρων τοῦ κ. Μ. ΚΟΥΝΕΛΑΚΗ

Γ'.

Τὸ ὅτι μὲ τὰ προηγούμενα δύο πρῶτα ἄρθρα μου ἔδωσα τὴν πρωτοκαθεδρία στὸν ἐπιχειρηματία τοῦ θεάτρου, μίλησα δηλαδὴ πρῶτα γι' αὐτὸν ἀμέσως μετὰ τὰ γενικὰ ποῦ διετύπωσα γιὰ τὴ θεατρική μας κρίση, ἔχει τὸν λόγο του: 'Ο ἐπιχειρηματίας εἶνε ὁ ἔξω τῆς σκηνῆς θεατρικὸς παράγων ποῦ κατορθώνει ἑκούσια ἢ ἀκούσια νὰ παίζῃ ἀκόμη τὸν πρῶτο ἐπάνω στὴ σκηνὴ ρόλο, αὐτὸν ποῦ ἀλλέως θὰ τὸν εἶχε μᾶλλον ἡ τέχνη.

Κυρίως θὰ ἔπρεπε νὰ μιλήσουμε πρῶτα γιὰ τὸν ἠθοποιὸ προκειμένου γιὰ θέατρο ἂν καὶ σ' αὐτὸ θὰ εἶχεν ἀντίρρηση ἴσως ὁ δραματικὸς συγγραφεύς. 'Ο ἠθοποιὸς ὅμως, κατὰ τὴ γνώμη μου, καθὼς καὶ κατὰ τὴ γνώμη πολλῶν θεατρικῶν εἶνε ἡ ψυχὴ τῆς σκηνῆς. Εἶνε αὐτὸς ποῦ ζεῖ μέσα στὴ σκηνὴ διαρκῶς, ποῦ ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα τοῦ κόσμου της—τοῦ δικοῦ της κόσμου, καὶ ποῦ ζυμώθηκε μὲ τοὺς νόμους καὶ τὶς ἀπαιτήσεις της—τοὺς δικούς της νόμους καὶ τὶς δικές της ἀπαιτήσεις, ὅσο κανένας ἄλλος. Καὶ εἶνε αὐτὸς ἐπίσης ποῦ ἐνθουσιάζει τὸν θεατὴ ἀκόμη κι' ἂν τὸ δραματικὸ ποίημα δὲν παρουσιάζει ἀφ' ἑαυτοῦ του τὰ στοιχεῖα μιᾶς τέτοιας τύχης.

Ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια ἑνὸς κόσμου ἠθοποιῶν ποῦ ἔδρασαν καὶ ποῦ ἀκόμη μέρος ἀπ' αὐτοὺς δροῦν ὅσο τοὺς ἐπιτρέπει ἡ σημερινὴ θεατρική μας κατάπτωση, ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωση ποῦ γίνεται πεποίθηση κατόπι μὲ τὴν ἐξέταση καὶ τὴν παρατήρηση τοῦ πράγματος ὅτι οἱ ἠθοποιοί μας γενικὰ εἶνε μία πρώτης τάξεως—ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ ἡ ἔκφραση—πρώτη ὕλη. Πράγματι ὁ ἠθοποιὸς ἐδῶ, γενικὰ μιλῶντας πάντοτε, εἶνε ἕνα ἀξιόλογο σκηνικὸ ὑλικὸ ὡς τάλαντο καὶ ὡς ταμπεραμέντο. Ὅλα τὰ πρῶτα ὀνόματα ἀπὸ τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμο τῆς σκηνῆς μας ποῦ ὑπάρχουν ἀκόμη στὴ μνήμη μας ἢ ποῦ τὰ διαβάζουμε ἀκόμη στὰ προγράμματα τῶν θιάσων μας εἶνε μιὰ ἀπόδειξη αὐτοῦ ποῦ λέγω πολὺ χτυπητή. Καὶ πράγματι ὁ Ἕλλην ἠθοποιὸς ἂν δὲν εἶνε σὲ θέση νὰ δώσῃ στὸν ρόλο τὸν καθαυτὸ χαρακτῆρα τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, ἠμπορεῖ ὅμως νὰ κινήσῃ εὔκολα τὴν συμπάθεια τοῦ κοινοῦ καὶ ἂν δὲν ἠμπορῇ νὰ ζωντανέψῃ πολλὲς φορὲς τὴν καθ' ἑαυτὸ προσωπικότητα τοῦ δραματικοῦ ἥρωος, ἠμπορεῖ ὅμως νὰ δώσῃ ζωὴ στὴ σκηνή.

Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶνε ἀρκετὸ γιὰ μιὰ καλλιτεχνικὴ σκηνικὴ δημιουργία. Εἶνε συχνὸ καὶ πολὺ συνηθισμένο τὸ φαινόμενο τοῦ ἠθοποιοῦ ποῦ συμβαίνει νὰ ἐπιτύχῃ στὸν ἕνα ρόλο γιὰ νὰ ἀποτύχῃ ἀμέσως κατόπι σ' ἄλλον τοῦ ἰδίου εἴδους ἢ ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδώσῃ ἕναν ρόλο κρατόντας τον ἕως τὸ τέλος στὸ ἴδιο ἐπίπεδο τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ρόλου χαρακτῆρος. 'Ο ἠθοποιὸς τοῦ θεάτρου μας—ὁ ὑπολογίσιμος πάντοτε — ἔχει ταλέντο ἀλλὰ δὲν ἔχει καλλιτεχνικὴ καλλιέργεια. Καὶ δὲν εἶνε παράδοξο: Αὐτὸς εἶνε ποῦ ἀρχίζει τὸν δρόμο ποῦ κατὰ τὴν διαδρομή του καὶ στοὺς σταθμούς του βρίσκεται ἡ ἐξέλιξη τοῦ καλλιτέχνου τῆς σκηνῆς μας. Τοῦ ἔλειψε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ τόσο τὸ ἀνάλογο θεατρικὸ περιβάλλον ὅσο καὶ τὰ σοβαρὰ ὁπωσδήποτε καὶ διαρκῆ μεμονωμένα ὑποδείγματα. Καὶ κοντὰ σ' ὅλα αὐτά, ἐκεῖνο ποῦ ἀκόμη τοῦ λείπει, εἶνε ἡ ἄλλη καλλιέργεια, ἡ γενικώτερη, ἡ κοινωνικὴ καὶ διανοητική· τοῦ λείπει δηλαδὴ ἡ θετικὴ καὶ σοβαρὴ μόρφωση, αὐτὴ ποῦ δὲν ἀποκτᾶται μὲ τὴν ἐκμάθηση ἁπλῶς τῶν «γραμμάτων» καὶ τῶν ξένων γλωσσῶν, ἔλλειψις ποῦ βρίσκει κι' αὐτὴ τὴ δικαιολογία της τόσο γενικὰ στὸ ποιὸν τῆς ὅλης μας κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ὅσο καὶ στὴ θέση ποῦ εἶχε καὶ ἔχει καὶ σήμερα ἀκόμη τὸ θέατρο, ἀπὸ ἠθικὴ πρὸ πάντων ἄποψη, στὴ συνείδηση τῆς νεοελληνικῆς κοινωνίας.

Ἔτσι ὁ ἠθοποιὸς τοῦ θεάτρου μας ἀκαλλιέργητος καὶ ἀνύποπτος γιὰ τὸ καλλίτερο, μεθυσμένος ἀπὸ τὶς σκηνικὲς ἐπιτυχίες τοῦ ταλέντου του γιὰ τὶς ὁποῖες ἀδυνατεῖ νὰ καταλάβῃ πῶς συμβαίνει ὥστε νὰ μὴν εἶνε πάντοτε ἐπιτυχίες καλλιτεχνικές, ἐγωϊστὴς φυσικὰ ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ καὶ ἀπειθάρχητος, δίδει τὴν ἐντύπωση τοῦ πολὺ νέου παλληκαριοῦ ποῦ μὲ τὸ πρῶτο ἀνδραγάθημα εἶδε νὰ γεμίζῃ ὁ κόσμος ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του. Πρὶν μερικὲς μέρες δημοσιεύτηκε κάποιο γράμμα ἑνὸς ἠθοποιοῦ θεωρουμένου καλλιτέχνου καὶ προικισμένου ὅπως φαίνεται καὶ μὲ αὐτοβιογραφικὸ ταλέντο. Στὸ γράμμα ὑπῆρχε αὐτὴ ἡ σκέψη: ὅτι εἶνε αὐτονοούμενο νὰ ὑπάρχῃ ἑνότης σὲ μιὰ σκηνικὴ ἐκδήλωση ἀφοῦ φυσικὰ πρόκειται γιὰ ἐκδήλωση καλλιτεχνική. Πόσο χαρακτηριστικὴ τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ἐγωπάθειας τῶν θεατρικῶν μας καλλιτεχνῶν εἶνε ἡ ἄσκεπτη αὐτὴ σκέψη καὶ πόσο οὔτε κἂν ὑποπτεύεται αὐτὸς ποῦ δὲν ἐδίστασε ἀκόμη καὶ νὰ τὴν δημοσιεύσῃ ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠθοποιοῦ καταντᾷ πολλὲς φορὲς σωστὴ χειρωναξία ὑπὸ τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους γίνεται, αὐτὸ εἶνε φανερό.

Δὲν εἶνε περίεργο ὅμως· ἠθοποιοὶ οἱ

Ο ΡΙΡΗΣ ΠΑΙΖΕΙ ΘΕΑΤΡΟΝ

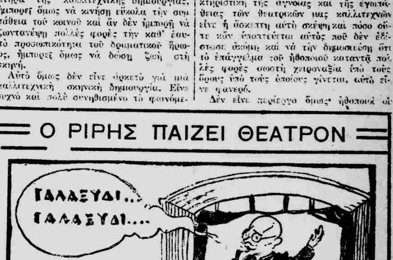
ΓΑΛΑΞΥΔΙ...
ΓΑΛΑΞΥΔΙ....

(ΕΥ)-ΘΥΜΙΟΥΛΑ Η ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΙΣΣΑ

(Παρουσία τριῶν καὶ τοῦ ... κούκου)